

6.1.50. DR. JOSEP PUIG I GURI

(Barcelona, 20-III-1.915).

Nascut a Barcelona, avià anà a Manresa, on la seva mare feia de mestra. Estudià el batxillerat a l'Institut de Manresa, i va fer la Revàlida a Barcelona l'any 1.930. Ja en aquella època era dels pocs batxillers que estudiaven anglès, en classes donades pel jesuïta Pey i Poch. Estudià la carrera de Medicina del 1.930 al 1.936, llicenciant-se aquell any a la Universitat de Barcelona. Havia anat fent pràctiques de Traumatologia, a Manresa, amb el Dr. Tñeu.⁶⁶¹

A la guerra actuà com a metge militar a Tarragona el 1.936 (Institut Pere Mata), a l'Ebre el 1.937 (Capità Metge i Cap d'Equip Quírgic)⁶⁶² i a Barcelona (Cap del Servei de Traumatologia del Pavelló 6, a l'Hospital Militar de Valcarca, des del 1.938 fins el final de la guerra).⁶⁶³

Treballà a les ordres del Dr. D'Harcourt, cap dels equips quirúrgics dels republicans, i excel·lent cirurgià.⁶⁶⁴ Segons el Dr. Albert Folch, "Puig i Gurí va ser el millor deixeble del Dr. D'Harcourt".

El que segueix és tret del currículum personal fet arribar pel Dr. Puig i Gurí al Dr. Pelai Vilar l'any 1.985:

S'exilià a Mèxic el 1.939, i exercí primerament de metge rural al poble de Juchitepec, sota el Popocatepetl, el mateix any.

El 1.941 se'n va de Mèxic per a fer estudis de postgrau a la Universitat de IOWA (Estats Units).

El 1.942 és nomenat Resident d'Ortopèdia de la Universitat de IOWA, al Servei del Dr. Arthur Steindler.

El 1.945 és "Reaserch Fellow" del mateix Servei.

Retornà el 1.947 per exercir la pràctica privada a la Ciutat de Mèxic. Fou també metge de l'"American British Cowdray Hospital" de la Ciutat de Mèxic, i Cap de Servei del Departament de Cirurgia Ortopèdica de l'Hospital per a malalts crònics de la regió de Tepexcam, depenent de la Secretaria de Salubritat i Assistència. Aquestes activitats les realitzà totes elles fins l'any 1.982.

.Societats a les que pertany:

- Membre Emeritus de la "Société Internationale de Chirurgie Orthopedique".
- International College of Surgeons.
- The American Fracture Association.
- The University of Iowa Orthopedic Association.
- Arthur Steidler Alumni Association.
- Asociación Médica del British Cowdray Hospital.
- Sociedad Mexicana de Ortopedia.
- Consejo Mexicano de Ortopedia.
- Sociedad Latinoamericana de Ortopedia y Traumatología.
- Societat Internacional de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia. (S.I.C.O.T.).

.Publicacions:⁶⁶⁵

- "General Principles on the Treatment of Fractures". The Military Surgeon. Estats Units.1.942.
- "Treatment of War Wounds and Fractures". Northest Medicine. Estats Units.1.943. Vol. XLII.
- "Tabetic Arthropaties". The Urologic and Cutaneous Revue. Estats Units.1.942, ILVI: 633-637.
- "Pyogenic Osteomielitis of the Spine". The Journal of Bone and Joint Surgery. Estats Units.1.946. Vol. XXVIII.

⁶⁶⁵ En la relació, que figura en el seu currículum personal, hi manca precisió en algunes dades, sobretot referent a les pàgines, (i en algunes, el lloc), en les publicacions que no he pogut trobar.

⁶⁶¹ Ubach i Selga, Simeó. Comunicacions personals a l'autor. Manresa. Febrer de l'any 1.994.

⁶⁶² Folch i Pi, Albert. Entrevistes concedides a l'autor. Mèxic. 1.992.

⁶⁶³ Vilar i Canales, Pelai. "Dades sobre els Metges Catalans Exiliats a Mèxic". Ob. citada. Ciutat de Mèxic. 1.985. p. 51.

⁶⁶⁴ Folch i Pi, Albert. Entrevistes concedides a l'autor. Mèxic. 1.992.

-Colaborador en el llibre "The traumatic deformities and disabilities of the upper extremity" del Prof. Arthur Steindler. Charles C. Thomas Publisher. Estats Units. 1.946

- "Treatment of Painfull Spondylolisthesis". Surgery, Ginecology and Obstetrics. Estats Units. 1.946, LXXXII: 797-782.

- "The Formation and Significance of Vertebral Ankylosis in Tuberculous Spines". The Journal of Bone and Joint Surgery. Estats Units. 1.947, XXIX: 136-139.

- "Differential Diagnosis and Treatment of Pyogenic Osteomyelitis of the Vertebral Column". The Medical Press of London . 1.947.(Maig).

- "Tumors of the vertebral column". Surgery, Ginecology and Obstetrics. Estats Units. 1.948. (Novembre).

- "Tratamiento de las Espondilolistesis Dolorosas". Revista de Medicina. Ciutat de Mèxic. 1.948, XXVIII: 495-498.

- "Codo de los Tenistas". Treball presentat al Congrés Nacional de Medicina de Mèxic. 1.956.

- "Esguinces del Tobillo". Treball presentat al Congrés Nacional de Medicina de Mèxic. 1.958.

- "Tenosuspensión metatarsiana en el tratamiento del pie excavado". Treball d'ingrés a la Societat Mexicana d'Ortopèdia. Febrer del 1.962.

- "Calcificación provocada de los trasplantes de fascia lata". Congrés Nacional d'Ortopèdia i Traumatologia. Ciutat de Mèxic. 1.966.

*Mencions especials:

-El treball "Tumors of the Vertebral Column" fou seleccionat i inclòs en el llibre "The Year Book Publishers", de Chicago, que presenta publicacions mundials selectes.

-El treball "Pyogenic Osteomyelitis of the spine" fou mencionat en la quarta edició del llibre "Campbells Operative Orthopaedics". The C.V. Mosby Company. 1.963. Saint Louis. (EE.UU.)

-Un dels treballs publicats a Mèxic, anomenat "Calcificación provocada de los transtornos de la fascia lata", va ser guardonat per la Societat Mexicana d'Ortopèdia, amb Medalla i Diploma.⁶⁶⁶

El Dr. Pelai Vilar explicà:

"A més de ser un científic i un metge de gran èxit professional, Puig i Gurí ha estat una persona de gran humanitat, com ho palesà la seva actuació desinteressada a l'Hospital Rural de Tepexpan, per a malalts crònics". "Al marge de la seva activitat mèdica, i de tenir un caràcter ordenat i tossut, té un gran amor per l'aventura i els viatges." ⁶⁶⁷

L'any 1.946, els americans Frey i Healy, descobriren a la selva verge lacandona (Chiapas, Mèxic), les runes i els murals de la ciutat maia de Bonampak. ⁶⁶⁸

L'"Instituto Nacional de Bellas Artes", de Mèxic, hi organitzà una expedició el mateix any, en la que hi participà el Dr. Puig i Gurí en qualitat de metge. D'aquesta experiència, en deixà un relat sensible i ple d'humanitat, que la "Nostra Revista" (Mèxic, 1.949), publicà en diferents números, del vol. IV. ⁶⁶⁹

Tornà de visita, en diverses ocasions a Manresa, i a Barcelona, on vivia la seva mare a la postguerra.⁶⁷⁰

En opinió del Dr. Albert Folch:

"Fou un gran professional. Els nord-americans l'encarregaren, a Mèxic, de vigilar els becats per a l'Administració de veterans. Fou metge a Mèxic de la colònia nord-americana".

Actualment viu a La Jolla, Califòrnia.⁶⁷¹

⁶⁶⁶ Vilar i Canales, Pelai. "Dades...". Ob. citada. Arxius personals. Mèxic. 1.985.p. 52.

⁶⁶⁷ Dr. Pelai Vilar, Entrevistes concedides a l'autor. Mèxic. 1.992.

⁶⁶⁸ "Un metge a la recerca de Bonampak". Arxius personals del Dr. Pelai Vilar, amb retalls d'un article escrit en francès, amb fotos de l'expedició. No s'hi pot apreciar el nom de la publicació ni la data ni el lloc. .

⁶⁶⁹ "La Nostra Revista". 1.949. Mèxic. Vol IV. pp.200, 238, 279, 327 i 375.

⁶⁷⁰ Selga i Ubach, Simeó. Comunicacions personals a l'autor. Manresa. Febrer de l'any 1.994.

⁶⁷¹ De les entrevistes concedides pel Dr. Albert Folch i Pi a l'autor. Mèxic. 1.992.